

بسمه تعالی

**بخشنامه شماره (۳) : به کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری
موضوع: فرآیندها و نحوه اجرای جزءهای (۲)، (۲-۱)، (۲-۲)، (۲-۴)، (۲-۵)، (۲-۶)، (۲-۷)، (۲-۸) و (۳) بند (ز) تبصره ۵ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور**

اسناد تسویه خزانه نوع دوم

در اجرای ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی جزءهای (۲)، (۲-۱)، (۲-۲)، (۲-۴)، (۲-۵)، (۲-۶)، (۲-۷)، (۲-۸) و (۳) بند (ز) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۲۳۸۴/ت/۱۶۵۹۰ هـ مورخ ۱۴۰۰/۸/۳ هیات محترم وزیران ضمن ارسال راهنمای استفاده از سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه و شرح فرآیند صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم (تصویر پیوست) بدینوسیله فرآیندها و روش صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم در چارچوب آیین‌نامه فوق‌الذکر به شرح ذیل اعلام می‌شود:

۱- اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع دوم عبارتند از: اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی)، نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها (بابت یارانه سود به بنگاه‌های بخش‌های غیردولتی آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا)، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص)، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص)، بسیج سازندگی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و شرکت‌های تابع آن با اعلام آن وزارت، شرکت‌های تابع و وابسته به سازمان‌های نیروهای مسلح با اعلام سازمان‌های مذکور، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابع و وابسته و نیز شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌ها (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی)، بابت مطالبات از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده باشد. (موضوع بند ۶ ماده (۱) آیین‌نامه)

۲- دستگاه‌های اجرایی بدهکار شامل وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود)، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های آب و فاضلاب (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود) که دارای بدهی قطعی به اشخاص متقاضی هستند می‌باید ضمن بررسی درخواست شخص متقاضی، نسبت به ثبت و تایید اطلاعات درخواست متقاضی و اطلاعات مربوط به بدهی مورد تهاتر خود در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه اقدام نمایند. اضافه می‌نماید تعیین اولویت تسویه بدهی‌ها برعهده سازمان برنامه و بودجه کشور می‌باشد. (موضوع بند ۷ ماده (۱) آیین‌نامه)

تبصره: در خصوص بدهی‌های دولت که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد و یا توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط اعلام نشده باشد اطلاعات مربوط توسط خزانه‌داری کل کشور (مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت) در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه ثبت و بصورت الکترونیکی پس از تایید بانک مرکزی، بانک‌ها و مؤسسات

اعتباری غیربانکی به سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال می‌شود. در اجرای این تبصره ارائه تاییدیه عملکرد مطلوب ثبت یا تکمیل اطلاعات اموال دستگاه اجرایی متقاضی در سامانه سادا الزامی می‌باشد.

۳- بدهی‌های ایجاد شده از محل سایر مصارف عمومی نظیر هزینه از محل درآمدهای اختصاصی و سایر اعتبارات دستگاه قابل تهاتر از این محل نمی‌باشد. (موضوع تبصره ذیل بند (۹) ماده (۱) آیین‌نامه)

۴- ارقام بدهی دولت به اشخاص متقاضی که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد و یا توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط اعلام نشده باشد، پس از اعلام وزارت و تایید سازمان حسابرسی، بدهی قطعی دولت تلقی می‌شود و مرجع رسیدگی و تایید مطالبات سایر اشخاص متقاضی مشمول این آیین‌نامه به موجب دستورالعمل بند (س) تبصره (۵) (موضوع بخشنامه شماره ۵۷/۵۸۲۲۴ مورخ ۱۴۰۰/۴/۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور تعیین می‌شود. (موضوع ماده (۲) آیین‌نامه و تبصره ذیل آن)

۵- صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، منوط به اجرای تکالیف مربوط به ثبت بدهی‌ها و مطالبات در سامانه مدیریت اطلاعات بدهی‌ها و مطالبات دولت (سماد) است. (موضوع تبصره (۲) ماده (۳) آیین‌نامه)

۶- صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم برای تسویه بدهی دستگاه‌های اجرایی بدهکار، براساس اطلاعات ثبت و تایید شده توسط دستگاه بدهکار، بانک مرکزی، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی و تایید الکترونیکی و تخصیص اعتبار سازمان برنامه و بودجه کشور در سامانه مربوط انجام می‌شود. (موضوع تبصره (۳) ماده (۳) آیین‌نامه)

تبصره: اسناد تسویه خزانه نوع دوم فاقد هرگونه حفظ قدرت خرید یاسود هستند. (موضوع تبصره (۴) ماده (۳) آیین‌نامه)

۷- ملاک تسویه حساب در صورتی که مبالغ بدهی‌ها، مطالبات و تخصیص اعتبار صادر شده متفاوت باشد، مبلغ کمتر خواهد بود و اسناد تسویه خزانه نوع دوم به میلیون ریال صادر می‌شود. (موضوع تبصره (۱) ماده (۴) آیین‌نامه)

۸- دستگاه بدهکار مکلف است در حین اجرای فرآیند تسویه از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، از هرگونه تسویه دیگر اعم از نقدی و غیرنقدی مطالبات اشخاص متقاضی (به میزان مبلغ مورد درخواست و ثبت شده در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه) خودداری نماید و مسئولیت ثبت هرگونه درخواست تکراری برای صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم بر عهده مقام‌های مجاز مربوط در دستگاه اجرایی بدهکار و اشخاص متقاضی می‌باشد و ملاک صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم اطلاعات ثبت شده در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه می‌باشد. (موضوع تبصره (۲) ماده (۴) آیین‌نامه)

۹- سقف مجاز تسویه بدهی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی با اعلام بانک‌ها و موسسات اعتباری و تایید بانک مرکزی، حداکثر تا یک ماه پس از ابلاغ آیین‌نامه صدرالذکر به وزارت امور اقتصاد و دارایی اعلام می‌شود و لذا صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم موضوع این بخشنامه منوط به اعلام میزان بدهی بانک‌ها/موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تایید بانک مذکور می‌باشد. (موضوع تبصره (۳) ماده (۴) آیین‌نامه)

۱۰- تاریخ اعمال حساب اسناد تسویه خزانه نوع دوم توسط دستگاه بدهکار، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مرکزی تاریخ صدور اسناد مذکور است. (موضوع تبصره (۴) ماده (۴) آیین نامه)

۱۱- ستاد بانک/موسسه اعتباری غیربانکی و بانک مرکزی (در موارد تسویه بدهی اشخاص متقاضی مشمول به بانک مرکزی) پس از دریافت درخواست تسویه و تهاتر و بررسی‌های لازم، نسبت به کنترل، تکمیل و تایید اطلاعات (اعم از صحت شماره تسهیلات، عنوان و کد شعبه و (سال ایجاد بدهی تا پایان سال ۱۳۹۹) و...) در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه اقدام می‌نمایند. همچنین در صورتی که در فاصله تایید درخواست متقاضی توسط بانک‌ها، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مرکزی تا صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، بخشی از مبلغ بدهی اشخاص متقاضی به بانک‌ها، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مرکزی تسویه شود، بانک/موسسه اعتباری غیربانکی و بانک مرکزی موظف به منظور نمودن مبلغ مازاد، در مطالبات بعدی و یا استرداد مبلغ مزبور به اشخاص متقاضی می‌باشند. (موضوع تبصره (۷) ماده (۴) آیین نامه)

تبصره: بانک/موسسه اعتباری غیربانکی/بانک مرکزی پس از تأیید میزان بدهی اشخاص متقاضی به آنها در سامانه الکترونیکی و صدور تخصیص اعتبار توسط سازمان، مجاز به تغییر یا اصلاح اطلاعات تأیید شده نیستند. (موضوع تبصره (۱۳) ماده (۴) آیین نامه)

۱۲- در مواردی که اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع دوم راساً نسبت به تسویه کسور سازمان تأمین اجتماعی بابت بدهی‌های قطعی دولت اقدام نمایند، مبلغ کسور تسویه شده به مبلغ مطالبات آنها از دولت اضافه و تسویه آن از طریق اسناد تسویه خزانه نوع دوم مجاز است. (موضوع تبصره (۶) ماده (۴) آیین نامه)

۱۳- مطالبات بانک مرکزی، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی از اشخاص متقاضی مشمول می‌باید تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده باشد و تسهیلات ارایه شده از محل منابع حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و وجوه اداره شده قابل تسویه از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، نمی‌باشد. مسئولیت رعایت این بند به عهده بانک مرکزی/بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی طلبکار (حسب مورد) از اشخاص متقاضی مشمول می‌باشد. (موضوع بند (۵) ماده (۱) و تبصره (۱۰) ماده (۴) آیین نامه)

۱۴- در خصوص مطالبات بانک‌ها از اشخاص متقاضی که در چارچوب مقررات مربوط مشمول هرگونه امهال، از جمله تقسیط مجدد، تمدید، تجدید قرارداد یا تبدیل قرارداد مطابق مفاد دستورالعمل اجرایی نحوه امهال مطالبات مؤسسات اعتباری شده‌اند، اعم از اینکه مطالبات جاری یا غیرجاری باشد، تاریخ ایجاد بدهی اولیه، ملاک سال ایجاد بدهی اشخاص متقاضی می‌باشد. (موضوع تبصره (۱۲) ماده (۴) آیین نامه)

۱۵- تسویه بدهی اشخاص مشمول به بانک مرکزی، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی بر مبنای تسهیم به نسبت بین اصل، سود و وجه التزام در چارچوب قوانین و مقررات مربوط به بدهی شخص مشمول انجام می‌شود. بانک مرکزی، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی ادعایی در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده است، نخواهند داشت. (موضوع ماده (۵) آیین نامه)

۱۶- تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام و یا مالکیت آنها به صورت مستقیم متعلق به اشخاص متقاضی باشد، از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم مجاز است و احراز میزان سهام یا مالکیت آن بر عهده دستگاه بدهکار می‌باشد. دستگاه بدهکار مستندات مربوط را در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه الصاق می‌نماید. لازم به ذکر است تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که به صورت غیرمستقیم متعلق به سازمان تامین اجتماعی، صندوق‌های بازنشستگی و صندوق ذخیره فرهنگیان باشد، مجاز است. (موضوع ماده (۷) آیین نامه و تبصره‌های (۱) و (۲) ماده مذکور)

۱۷- صدور و اعلام تسویه حساب از طریق سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه مشمول قانون تجارت الکترونیکی بوده و در حکم تسلیم و ابلاغ صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم است و دستگاه‌های ذیربط مکلف به اعمال حساب و اطلاع‌رسانی به اشخاص متقاضی براساس اسناد تسویه خزانه نوع دوم صادره در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه می‌باشند. (موضوع ماده (۱۰) آیین نامه)

۱۸- اسناد تسویه خزانه نوع دوم صادره در دستگاه‌های اجرایی مربوط به ترتیب به حساب دریافتی و پرداختی از محل ردیف ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره (۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور و اعتبار ردیف ۴۱-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور منظور و اعمال حساب می‌شود. اعمال حساب جمعی-خرجی اسناد صادره، براساس دستورالعمل مربوط در چهارچوب نظام حسابداری بخش عمومی و استانداردهای حسابداری بخش عمومی انجام می‌شود. (موضوع ماده (۱۱) آیین نامه)

۱۹- فرآیند صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم در سال جاری با ارایه درخواست اشخاص متقاضی مشمول، به دستگاه اجرایی بدهکار آغاز و اسناد تسویه خزانه نوع دوم از طریق سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه صادر می‌شود. نمونه فرم درخواست اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع دوم و نمودار فرآیند اجرایی مربوط در پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت درج خواهد شد. دستگاه بدهکار موظف به پیوست نمودن تصویر گواهی ilenc (شناسه ملی) اشخاص مذکور در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه می‌باشد.

۲۰- با توجه به ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور، موضوع طلب اشخاص متقاضی از دولت (بدهی‌های قطعی دولت به اشخاص متقاضی) شامل ۱- تحویل کالا بدون قرارداد ۲- تحویل کالا با قرارداد ۳- انجام خدمت (پیمانکاران) بدون قرارداد و ... می‌باشد که در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه درج گردیده و فهرست مذکور از پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت نیز قابل دستیابی خواهد بود.

۲۱- در خصوص اعتبارات ابلاغی موضوع ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی کشور، لازم است دستگاه‌های ابلاغ گیرنده فرم تاییدیه مخصوص دستگاه اصلی (ابلاغ‌دهنده) موضوع فرم پیوست بخشنامه شماره (۲) مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت به شماره ۵۷/۸۶۹۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۴ مندرج در پایگاه اطلاع رسانی مرکز یاده شده را تهیه و در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه پیوست نمایند. بدیهی است دستگاه اجرایی ابلاغ دهنده می‌باید

خزانه‌داری کل کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره: ۵۷ / ۱۲۹۰۲۹

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹

پیوست: ندارد

علاوه بر درج مراتب در سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه، اقدامات لازم برای ابلاغ اعتبار به موجب مقررات و دستورالعمل موضوع ماده یاد شده را معمول نماید.

۲۲- دستگاه‌های اجرایی بدهکار و طلبکار (حسب مورد) موظفند پس از صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، نسبت به تهیه چک لیست‌های کنترلی مربوط (مندرج در پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت) اقدام و مراتب را عنداللزوم جهت ارائه به دستگاه‌های نظارتی در سوابق مربوط به اسناد مذکور نگهداری نمایند.

لازم به ذکر است بروزرسانی‌های آتی راهنمای پیوست به همراه نکات تکمیلی، اطلاعیه‌ها، بخشنامه‌ها، فرم درخواست متقاضی و چک لیست‌های مورد نیاز و هرگونه اطلاع‌رسانی بعدی در خصوص نحوه استفاده از سامانه الکترونیکی صدور اسناد تسویه خزانه از طریق پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت به نشانی <http://iridmo.mefa.ir> اطلاع‌رسانی خواهد شد.

سید رحمت‌الله اکرمی
خزانه‌دار کل کشور

خزانه‌داری کل کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره: ۵۷ / ۱۲۹۰۲۹

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹

پیوست: ندارد

- جناب آقای دکتر مهدی زاده معاون محترم تدوین تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی رییس جمهور
جهت استحضار و بارگذاری در پایگاه ملی اطلاع رسانی قوانین و مقررات.

شماره: ۵۷ / ۱۲۹۰۲۹

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۱۹

پیوست: ندارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی

خزانه‌داری کل کشور